

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΣΚΟΥΡΗ**
v.skouris@realnews.gr

Το χρέος του Βερολίνου δεν παραγράφεται!

Το «πράσινο φως» προκειμένου να διεκδικήσει την πλήρη ικανοποίηση των αξιώσεων των υπηκόων της έναντι της Γερμανίας για το κατοχικό δάνειο και τις γερμανικές επανορθώσεις δίνει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με το έγγραφο που απέστειλε στη Βουλή και παρουσιάζει σήμερα η Realnews. Παράλληλα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους περιγράφει τον οδικό χάρτη που στο νομικό επίπεδο πρέπει να ακολουθήσει η χώρα, ώστε να καταστεί δυνατή η επιτυχής διεκδίκησή τους.

Το πόρισμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο σύνολό του είχε παραδοθεί, χωρίς να αξιοποιηθεί, στην ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών -υπενθυμίζεται ότι το είχε ζητήσει ο **Δημήτρης Αβραμόπουλος**, ο οποίος όμως εν συνεχεία αποχώρησε από το υπουργείο και αντικαταστάθηκε από τον **Ευάγγελο Βενιζέλο** ενώ αντίγραφο εστάλη και στον πρόεδρο της Επιτροπής της Βουλής για τις γερμανικές αποζημιώσεις, **Τριαντάφυλλο Μπαφίδη**.

Το ΝΣΚ, με το πόρισμά του, απορρίπτει την προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια για την ετεροδικία, όπως επίσης και την προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας του Λονδίνου, καθώς είναι αρμόδιο μόνο εφόσον τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτύχουν στις διαπραγματεύσεις - ως γνωστόν, η Γερμανία αρνείται να καθίσει στο τραπέζι του διαλόγου. Για την προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης -του οποίου η Γερμανία αποδέχεται τη δικαιοδοσία μόνο για τις διαφορές που συνδέονται με καταστάσεις και γεγονότα μετά την 1η Μαΐου 2008- προϋπόθεση είναι ενδεχόμενη άρνηση της γερμανικής πλευράς να διαπραγματευτεί τη ρύθμιση των ελληνικών απαιτήσεων. Συνεπώς, προτρέπεται η ελληνική πολιτεία να θέσει διπλωματικά το θέμα, ώστε εν συνεχεία να μπορεί να διεκδικήσει νομικά στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Ολόκληρο το έγγραφο

«Συνοπτικά η παρουσίαση του από 31/1/2014 πορίσματος της ομάδας εργασίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών:

I. Οι ελληνικές αξιώσεις

1 Οι ελληνικές αξιώσεις από τους Α' και Β' Παγκοσμίους Πολέμους αφορούν πολεμικές επανορθώσεις και αποζημιώσεις ιδιωτών, που προέρχονται από τις τεράστιες καταστρο-

Η «R» αποκαλύπτει το απόρρητο έγγραφο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή, για το κατοχικό δάνειο και τις γερμανικές επανορθώσεις

φές που προκλήθηκαν από τη Γερμανία, κατά παράβαση των κανόνων του δημοσίου διεθνούς δικαίου, ιδίως της Τέταρτης Σύμβασης της Χάγης του 1907 και του παραρτήματος αυτής με τίτλο «Κανονισμός των νόμων και εθίμων τού κατά ξηράν πολέμου (κεφ. III, τμ. II) και των αρχών της καλής πίστης κ.λπ. που διέπουν τις διεθνείς σχέσεις. Οι κρατικές αξιώσεις, των οποίων φορέας είναι το ελληνικό Δημόσιο, περιλαμβάνουν τις αξιώσεις για 1) τις επανορθώσεις που προέρχονται από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και 2) το επονομαζόμενο κατοχικό δάνειο.

Ειδικότερα, οι αξιώσεις των επανορθώσεων αφορούν σε ζημιές από υλικές βλάβες, κυρίως σε ζημιές στις υποδομές, σε πολιτιστικά αγαθά, στις προερχόμενες από τη μετατροπή νομισμάτων σε χρυσό και ασήμι, στην αρπαγή του νομισματικού χρυσού κ.λπ.

Οι ιδιωτικές αξιώσεις αφορούν τις ζημιές που υπέστησαν τα μεμονωμένα άτομα από τις πράξεις των εχθρικών δυνάμεων στα ένομα αγαθά τους (ζωή, σωματική ακεραιότητα, περιουσία κ.λπ.).

2 Ως κατοχικό δάνειο νοούνται οι αναγκαστικές πιστώσεις που επιβλήθηκαν από τις Αρχές Κατοχής στην Ελλάδα και που υπερέβαιναν τα «νόμιμα έξοδα» των κατοχικών δυνάμεων, τα οποία και μόνο υποχρεούταν να καλύψει η κατεχόμενη Ελλάδα, δυνάμει της από 18/10/1907 Τέταρτης (IV) Σύμβασης της Χάγης «περί των νόμων και εθίμων τού κατά ξηράν πολέμου» και του παραρτήματος σε αυτή με τίτλο «Κανονισμοί των νόμων και εθίμων τού κατά ξηράν πολέμου». Οι ανωτέρω καταβολές προς τη Γερμανία, μέσω αναγκαστικών δανείων, ήταν τελείως δυσανάλογες με την οικονομική δυνατότητα της Ελλάδας και ως εκ τούτου η επιβολή τους προσκρούει ευθέως στους ανωτέρω κανόνες του δημοσίου διεθνούς δικαίου.

Όσον αφορά στην επιβολή του κατοχικού δανείου στην Ελλάδα, δεν αμφισβητείται η ερήμνη της Ελλάδος συνομολόγησής του ανάμεσα στην κυβέρνηση του Ράιχ και τη βασιλική ιταλική κυβέρνηση με τις «Συμφωνίες της Ρώμης», της 14/3/1942, η ρύθμισή του και η ανάληψή του από λογαριασμούς, τηρούμενους στην Τράπεζα της Ελλάδος. Αν αντίρρηση, η παραπάνω μορφή του προκύπτει από τις ρηματικές διακοινώσεις του πληρεξουσιού του Γ' Ράιχ στην Ελλάδα, με τις οποίες ανακοινώθηκε το δάνειο στην ελληνική πλευρά, ενώ επιβεβαιώνεται και από άλλες έγγραφες μαρτυρίες. Ωστόσο, στα τεθέντα υπόψη της ομάδας εργασίας του ΝΣΚ στοιχεία δεν περιλαμβάνεται το σώμα των ανωτέρω συμφωνιών.

Ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτηρισμού του ιδιότυπου αυτού «δανείου», πρέπει να γίνει δεκτό ότι μόνο το γεγονός της αναγκαστικής επιβολής του και της καθ' υπέρβαση των νόμιμων

κατοχικών εξόδων χρηματοδότησης των κατοχικών δυνάμεων στοιχειοθετεί οπωσδήποτε τη διεθνή ευθύνη της Γερμανίας και ότι από αυτό προήλθε παράβαση των υποχρεώσεών της, με βάση την από 18/10/1907 Τέταρτη (IV) Σύμβαση της Χάγης «περί των νόμων και εθίμων τού κατά ξηράν πολέμου» και του προαναφερόμενου παραρτήματος αυτής.

3 Ζητήματα σχετικά με τις γερμανικές οφειλές από τους ως άνω δύο πολέμους αποτέλεσαν αντικείμενο πολυμερών ή διμερών, με την Ελλάδα, συμφωνιών. Σημαντικότερες είναι ως προς τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο η από 28/6/1919 Συνθήκη των Βερσαλλιών (ν. 2084/1920) και ως προς τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Συμφωνία του Πότσταμ του 1945, η Συμφωνία των Παρισίων του 1946 (ν. 3478/1956), η Σύμβαση της Βόννης 1952-Παρισίων 1954 και η από 27/2/1953 Συμφωνία του Λονδίνου (ν. 3480/1956).

4 Μετά το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η Ελλάδα συμμετείχε στη Συνδιάσκεψη των Παρισίων 1945-1946, κατά την οποία συνήφθη η Συμφωνία των Παρισίων του 1946, που αφορά στις «ληφθσοόμενες παρά της Γερμανίας επανορθώσεις, την ίδρυση Διασυμμαχικού Γραφείου Επανορθώσεων και την απόδοση του νομισματικού χρυσού». Με τη Συμφωνία αυτή καθορίστηκαν τα μερίδια των επανορθώσεων που δικαιούνται οι υπογράφουσες κυβερνήσεις από το σύνολο των αγαθών, που με βάση τη Συμφωνία του Πότσταμ του 1945 είναι διαθέσιμα από τη Γερμανία. Βάσει αυτής της Συμφωνίας, η Ελλάδα δικαιούται μερίδιο 2,70% από τη γενική κατηγορία περί γερμανικών επανορθώσεων και μερίδιο 4,35% από την ειδικότερη κατηγορία βιομηχανικού εξοπλισμού κ.λπ. Επίσης, με την ίδια Συμφωνία προβλέπεται ότι το δικαίωμα κάθε κυβέρνησης ως προς τον καθορισμό των τρόπων, της διάρκειας ή του συνολικού ποσού των οφειλομένων από τη Γερμανία επανορθώσεων είναι ενεργό μέχρι την οριστική ρύθμιση των γερμανικών επανορθώσεων «εν καιρώ τω δέοντι». Ακόμη,

Ντοκουμέντα

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

στο παράρτημα που ακολουθεί τη Συμφωνία αυτή περιλαμβάνεται απόφαση σχετική με τη δυνατότητα προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο, στην οποία η Ελλάδα έχει προσχωρήσει για την επίλυση κάθε διαφοράς δικαίου ή αρμοδιότητας, σε σχέση με την εφαρμογή τής εν λόγω Συμφωνίας, η οποία (διαφορά) δεν θα είχε υποβληθεί κατόπιν συμφωνίας των διαφωνούντων μερών σε φιλικό ή διαιτητικό διακανονισμό. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συνδιάσκεψης, η Ελλάδα διατύπωσε και επιφύλαξη ειδικά για την πληρωμή του λεγόμενου κατοικικού δανείου.

5 Στη συνέχεια, με τη Συμφωνία του Λονδίνου του 1953, στην οποία συμμετείχαν η Ελλάδα και η Γερμανία, συμφωνήθηκε η αναβολή της εξέτασης των απαιτήσεων έναντι της Γερμανίας από τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους μέχρι τον οριστικό διακανονισμό του ζητήματος των επανορθώσεων. Επίσης, με την εν λόγω Συμφωνία προβλέπεται η σύσταση Διαιτητικού Δικαστηρίου, για το οποίο γίνεται ειδική αναφορά κατωτέρω.

6 Η ελληνική πλευρά ουδέποτε παραιτήθηκε των οποιωνδήποτε αξιώσεών της. Αντιθέτως, και μετά την ανωτέρω Συμφωνία του Λονδίνου προέβαλλε και επικαιροποιούσε τις απαιτήσεις της με τη διατύπωση ρητών επιφυλάξεων σε διεθνείς διασκέψεις ή στα κείμενα συνθηκών ή με ρηματικές διακοινώσεις. Παρά ταύτα, η Γερμανία αρνείτο οποιαδήποτε συζήτηση για τα ζητήματα των εν γένει οφειλών της, επικαλούμενη την αναβλητική ρήτρα της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953.

7 Με την από 12/9/1990 Συνθήκη της Μόσχας για τον Οριστικό Διακανονισμό, σε σχέση με τη Γερμανία (γνωστή ως Συνθήκη «2+4»), μεταξύ της ενωμένης Γερμανίας αφενός και των τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων αφετέρου (Γαλλία, Σοβιετική Ένωση, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ), δηλώθηκε η βούληση των συμβαλλομένων μερών για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων στο πλαίσιο του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών για την παγίωση της διεθνούς ειρήνης. Η Συνθήκη «2+4» θέτει τέλος στα ζητήματα εδαφικού και κυριαρχίας, που προέκυψαν με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αναφορικά με την πηπθείσα Γερμανία.

Γίνεται δεκτό, σύμφωνα με τους κανόνες του δημοσίου διεθνούς δικαίου, ότι οι τέσσερις Μεγάλες Δυνάμεις που συμμετείχαν σε αυτή δεν μπορούν να δεσμεύσουν τα κράτη που δεν συμβλήθηκαν στην εν λόγω Συνθήκη, καθόσον αυτή δεσμεύει αποκλειστικά τα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία άλλωστε δεν συμπεριέλαβαν στη Συνθήκη αυτή όρο που να δεσμεύει

ΔΙΚΑΙΩΜΑ
Η Ελληνική Δημοκρατία, με την ιδιότητα του εκπροσώπου των υπηκόων της, διατηρεί το δικαίωμα να διεκδικήσει την πλήρη ικανοποίηση των αξιώσεων των υπηκόων της

ΑΞΙΩΣΕΙΣ
Η ελληνική πλευρά ουδέποτε παραιτήθηκε των οποιωνδήποτε αξιώσεών της. Αντιθέτως, και μετά τη Συμφωνία του Λονδίνου, προέβαλλε και επικαιροποιούσε τις απαιτήσεις της με τη διατύπωση ρητών επιφυλάξεων σε διεθνείς διασκέψεις ή στα κείμενα συνθηκών ή με ρηματικές διακοινώσεις

την Ελλάδα και τον οποίο η τελευταία να έχει αποδεχθεί ρητώς και εγγράφως.

Συνεπώς και μετά τη Συνθήκη «2+4», το άρθρο 5 της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953, που δεσμεύει όλα τα εμπόλεμα κράτη και τη Γερμανία, είναι ισχυρό και οι απαιτήσεις της Ελλάδας που προέρχονται από τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους είναι επίσης ισχυρές και παραμένουν σε εκκρεμότητα μέχρι την οριστική διευθέτηση του προβλήματος των επανορθώσεων μεταξύ Ελλάδας και Γερμανίας. Προς υποστήριξη του ενεργού χαρακτήρα των αξιώσεών της και της μη αποδυνάμωσης αυτού, η Ελλάδα προχώρησε στην από 14/11/1995 ρηματική διακοίνωση του πρέσβη της στη Βόννη Ι. Μπουρλογιάννη-Τσαγγαρίδη.

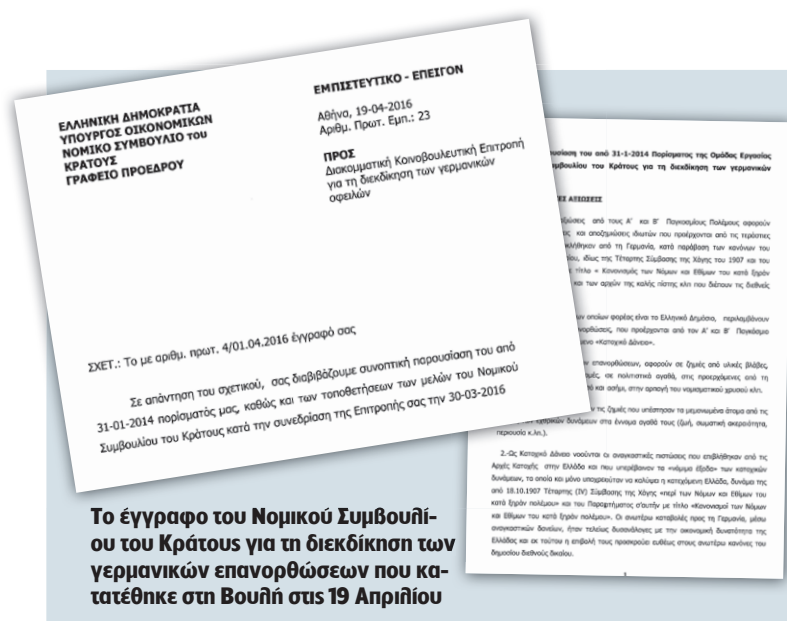
8 Εξάλλου, κατά τον γενικό ισχύοντα στο διεθνές δίκαιο κανόνα περί μη παραγραφής των αξιώσεων που στηρίζονται στη διεθνή αστική ευθύνη του κατέχοντος κράτους, επ' ουδενί μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι τίθεται ζήτημα παραγραφής ή αποδυνάμωσης των ελληνικών αξιώσεων κατά της Γερμανίας. Πολύ δε περισσότερο στην περίπτωση της Ελλάδας, για την οποία σε καμία συμφωνία δεν συμπεριλήφθηκε όρος για παραίτησή της από τις αξιώσεις της από τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους.

9 Η Γερμανία έχει προβεί μέχρι σήμερα σε εξόφληση ενός ελαχίστου μέρους των οφειλών της: Α) Από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο από επανορθώσεις και από αποζημιώσεις προς ιδιώτες, σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης του Μικτού Ελληνογερμανικού Διαιτητικού Δικαστηρίου της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953 και της κατόπιν αυτής συναφθείσας από 13/6/1974 Συμφωνίας της Αθίνας, ανάμεσα σε Ελλάδα και Γερμανία (κυρωτικός νόμος 496/1976), β) από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν μερικώς ικανοποιηθεί μόνον οι αξιώσεις των Ελλήνων υπηκόων, θιγόντων από εθνικοσοσιαλιστικά μέτρα δίωξης, κατ' εφαρμογή τής από 18/3/1960 Σύμβασης της Βόννης μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας (κυρωτικός ν. δ. 4178/1961) και οι αξιώσεις της ελληνικής κυβέρνησης ή Ελλήνων υπηκόων για αφαιρεθέντα καπνά, κατ' εφαρμογή τής από 8/12/1961 Συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (κυρωτικός α.ν. 56/1967).

II. Επιδίωξη των ελληνικών αξιώσεων ενώπιον δικαιοδοτικών οργάνων

1 Προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια - Ετεροδικία

Η εναγωγή του γερμανικού Δημοσίου ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων -ελληνικών ή γερμανικών- μπορεί να προσκρούσει, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του διεθνούς εθιμικού δικαίου, στην αρχή της ετεροδικίας (rule of state immunity), σύμφωνα με την οποία τα ξένα κράτη δεν υπάγονται στη δικαιο

Το έγγραφο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τη διεκδίκηση των γερμανικών επανορθώσεων που κατατέθηκε στη Βουλή στις 19 Απριλίου

οδοσία των εθνικών δικαστηρίων άλλων κρατών. Η ετεροδικία αποτελεί μέχρι σήμερα έναν γενικό κανόνα του διεθνούς εθιμικού δικαίου και έχει δύο πτυχές: αφενός εξαιρεί το ξένο κράτος από τη δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων, αφετέρου δεν επιτρέπει την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που λαμβάνονται κατά παράβαση της αρχής αυτής. Η ανωτέρω αρχή έχει επικυρωθεί νομολογιακά (αποφάσεις Ανωτ. Ειδ. Δικ. -Ελλάδας- 6/2002, Γερμανικού Ακυρωτικού BGH 245/98 της 26/6/2003, ΕΔΔΑ από 12/12/2002, Καλογεροπούλου κατά Ελλάδας και Γερμανίας, Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης από 13/2/2012 στην υπόθεση Γερμανία κατά Ιταλίας).

2 Προσφυγή σε διεθνή δικαιοδοτικά όργανα

Τα δικαιοδοτικά όργανα, στα οποία θα μπορούσε να προσφύγει η Ελλάδα, είναι το Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953 και το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Η προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953 προϋποθέτει, ως αναγκαία προδικασία, την προηγούμενη αποτυχία των διαπραγματεύσεων, δηλαδή μόνο εφόσον τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτύχουν στο στάδιο αυτό, μπορούν να ζητήσουν να επιληφθεί το Δικαστήριο. Στο ανωτέρω άρθρο το προβλεπόμενο δικαστήριο ορίζεται ως μόνο αρμόδιο για κάθε διαφορά που αφορά στην ερμηνεία και εφαρμογή της Συμφωνίας ή των Παραρτημάτων αυτής, εφόσον για ένα τέτοιο ζήτημα δεν επιτρέπεται η προσφυγή σε άλλες δικαστικές Αρχές, είτε πρόκειται για διεθνή δικαιοδοτικά όργανα, είτε πρόκειται για εθνικά δικαιοδοτικά όργανα.

Η προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης προϋποθέτει ότι στοιχειοθετείται παραβίαση διεθνούς υποχρέωσης σε βάρος της άλλης πλευράς μετά την 1/5/2008. Και τούτο διότι η Γερμανία αποδέχεται χρονικά τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, μόνο για εκείνες τις διαφορές, οι οποίες συνδέονται με καταστάσεις και γεγονότα που έχουν λάβει χώρα μετά την 1/5/2008. Συνεπώς, τυχόν εναγωγή της Γερμανίας στο δικαστήριο αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη πραγματικής βάσης μετά την 1/5/2008, ικανής να στηρίξει μία προσφυγή ενώπιόν του. Δηλαδή εάν μετά την ως άνω ημερομηνία έχουν λάβει χώρα γεγονότα ή καταστάσεις, τα οποία να αποτελούν την «αληθή» αιτία γένεσης μιας «διαφοράς» ανάμεσα στις δύο πλευρές. Ενδεχόμενη άρνηση της γερμανικής πλευράς να διαπραγματευθεί τη ρύθμιση των ελληνικών απαιτήσεων, μετά από νεότερη επίσημη (διπλωματική) ανακίνηση του ζητήματος από την ελληνική πλευρά, θα μπορούσε να συγκροτήσει την πραγματική βάση μιας διαφοράς, μεταγενέστερης της ως άνω κρίσιμης, εν προκειμένω, ημερομηνίας (1/5/2008). Εξάλλου, με δεδομένο ότι, όπως ήδη εκτέθηκε, η ερμηνεία και εφαρμογή της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953 εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διαιτητικού Δικαστηρίου του άρθρου 28 αυτής, η νομική βάση της προβολής των ελληνικών αξιώσεων, ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, μπορεί να είναι η παραβίαση από τη γερμανική πλευρά υποχρεώσεών της από το δημόσιο διεθνές δίκαιο.

3 Ιδιωτικές αξιώσεις

Δύο είναι τα ζητήματα που εγείρονται σε σχέση με την επιδίωξη των ιδιωτικών αξιώσεων: Πρώτον, το ζήτημα της ενεργητικής νομιμοποίησης, και συγκεκριμένα εάν νομιμοποιείται το κράτος ή το άμεσα θιγόμενο πρόσωπο για την προβολή τούτων ενώπιον δικαιοδοτικών Αρχών και, δεύτερον, το ζήτημα της ετεροδικίας. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Λιβαδειάς, με την υπ' αριθ. 137/1997 αμετάκλητη απόφασή του, στην «υπόθεση Διστόμου», υπερέβη το ζήτημα της ετεροδικίας δεχόμενο ότι τα μεμονωμένα άτομα νομιμοποιούνται ενεργητικώς, ως αυτοτελή υποκείμενα, στην έγερση των επίμαχων αξιώσεων κατά του γερμανικού Δημοσίου.

Ωστόσο, σύμφωνα με την κρατούσα αντίληψη του δημοσίου διεθνούς δικαίου, το κράτος είναι ο αποκλειστικός φορέας των αξιώσεων αποζημίωσης, που συντρέχουν στο πρόσωπο των μεμονωμένων προσώπων-πολιτών για ζημιές, που έχουν υποστεί από αδικπραξίες, αντίθετες στο δημόσιο διεθνές δίκαιο. Ακολουθώντας την αντίληψη αυτή, τόσο το γερμανικό Ακυρωτικό (Bundesgerichtshof, IIIZR 245/98 απόφαση της 26/6/2003), όσο και το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας (Bundesverfassungsgericht-2BvR 1476/03, απόφαση της 15/2/2006), επιλαμβάνομενα αγωγής Διστομιτών στην «υπόθεση Σφουντούρης», δέχθηκαν ότι οι ενάγοντες δεν νομιμοποιούνταν ενεργητικά για την προβολή των σχετικών αξιώσεων. Ακόμη, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με την από 31/5/2011 απόφασή του επικύρωσε τις αποφάσεις των δύο ανώτατων γερμανικών δικαστηρίων, δεχόμενο ότι οι προσφεύγοντες δεν θεμελιώναν ίδια αυτοτελή αξίωση αποζημίωσης.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η Ελληνική Δημοκρατία, με την ιδιότητα του εκπροσώπου των υπηκόων της, διατηρεί το δικαίωμα να διεκδικήσει την πλήρη ικανοποίηση των αξιώσεων των υπηκόων της. Η διεκδίκηση των εν λόγω ιδιωτικών αξιώσεων δύναται να αποτελέσει μέρος μιας συνολικής διεκδίκησης από την ελληνική πλευρά των προαναφερόμενων κρατικών και ιδιωτικών απαιτήσεών της ενώπιον των προαναφερόμενων δικαιοδοτικών οργάνων».